

МАУП

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Придунайська філія

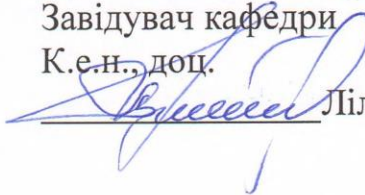
Кафедра економіки та менеджменту .

Затверджую
Директорка ПФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»

д.п.н. проф. Гамара ГУМЕННИКОВА
“07” вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 07 вересня 2023 р.
Завідувач кафедри
К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК16 Мікроекономіка

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Ізмаїл МАУП 2023

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Гуцалюк Олексій Миколайович д.е.н., професор кафедри економіки та менеджменту

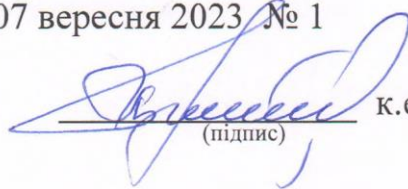
Викладач:

Гуцалюк Олексій Миколайович д.е.н., професор кафедри економіки та менеджменту

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від 07 вересня 2023 № 1

Зав. кафедри

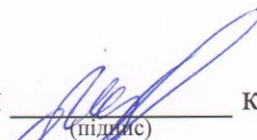

(підпис)

к.е.н. доц. Лілія БОДЕНЧУК

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

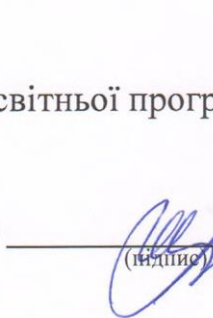
07.09.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми

(підпис)

к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

Силабус перевірено

(підпис)

к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

07.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

Загальні відомості

Назва дисципліни	Мікроекономіка
Викладач (-і)	Гуцалюк Олексій Миколайович
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua/
Контактний тел.	-
Е-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: 13.09.2023 р. – 14-00 – 17-00 27.09.2023 р. – 14-00 – 17-00 11.10.2023 р. – 14-00 – 17-00 25.10.2023 р. – 14-00 – 17-00 08.11.2023 р. – 14-00 – 17-00 22.11.2023 р. – 14-00 – 17-00 06.12.2023 р. – 14-00 – 17-00 20.12.2023 р. – 14-00 – 17-00

1. Анотація

Освітній компонент «Мікроекономіка» належить до переліку нормативних освітніх компонентів за освітнім ступенем «Бакалавр» для вивчення базових понять та моделей мікроекономіки. Розкриває особливості функціонування основних елементів ринкового механізму. Аналізує механізм встановлення часткової рівноваги, види еластичності попиту та пропозиції, теорії поведінки споживача та фірми. Визначає основні види витрат підприємства та особливості функціонування ринкових структур (досконалої конкуренції, чистої монополії, олігополії, монополістичної конкуренції). Характеризує специфіку розвитку ринку ресурсів та встановлення загальної рівновага.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення освітнього компонента «Мікроекономіка» є системні знання про економічну поведінку суб'єктів господарювання – домогосподарства та підприємства. процеси економічного вибору, який здійснюють суб'єкти

господарювання для досягнення своїх цілей в умовах обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Завдання -формування знань та практичних навиків механізму функціонування економічних суб'єктів і вибору ними раціональних рішень, що дозволяють досягти максимального результату за мінімальних витрат та обмежених ресурсів.

3. Формат курсу:

очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	ФК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. ФК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ФК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. ФК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН – 1 Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПРН – 12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

5. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Мікроекономіка</i>	
Курс	2
Семестр	3
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Лекції	30
Практичні та семінарські заняття	22
Самостійна робота	68
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>

6. Статус дисципліни:

Обов'язкова дисципліна загальної підготовки (шифр ОК16)

7. Пререквізити:

Освітні компоненти, які передують вивченню:

1. Філософія;
2. Політична економія (або економічна теорія);
3. Історія економіки та економічної думки.

Освітні компоненти для яких є базовою:

1. Економіка підприємства;
2. Фінанси підприємства;
3. Міжнародна економіка;
4. Міжнародні економічні відносини.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт;
2. Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних;
3. Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.

9. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Зміст дисципліни:

Таблиця 4

№ Зм	Назва теми	Кількість годин, з них:			
		Всього	Л.	Пр.	Ср.
Змістовий модуль 1. Мікроекономіка як наука. Теорія домогосподарства					
1.	Предмет і метод мікроекономіки	4	1		3
2.	Теорія граничної корисності і поведінки споживача	5	2		3
3.	Ординалістська теорія поведінки споживача	5	2	2	3
4.	Аналіз поведінки споживача	3	1		2
5.	Ринковий попит	4	2		2
6.	Ринкова пропозиція	5	1	2	2
Змістовий модуль 2. Теорія поведінки виробника					
7.	Мікроекономічна модель підприємства	3	1		2
8.	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	4	2		2
9.	Витрати виробництва	6	2	2	2
Змістовий модуль 3. Основні типи ринків та їх особливості					
10.	Ринок досконалої конкуренції	2			2
11.	Монопольний ринок	4	2		2
12.	Олігополія та монополістична конкуренція	4	2		2
13.	Ринок факторів виробництва		-	-	
Змістовий модуль 4. Ринкова рівновага та інституційні аспекти ринкового господарства					
14.	Загальна рівновага та економіка добробуту	2			2
15.	Інституціональні аспекти ринкового господарства	6	2	2	2
	Разом за рік	120	30	22	68

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Таблиця 5

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	3	3	6	6	2	2
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3	3	3	2	2
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30	3	30	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25		0	1	25		0	1	25
Виконання ІНДЗ	30		0		0		0	1	30
Разом			70		76		54		89
Максимальна кількість балів:									289
К розподілу = 289:100=2,89.									

До відомості обліку успішності вносяться сумарні результати поточних досягнень (поточного (рубіжного (модульного)) контролю, бали, отримані студентом за усі передбачені, види навчальної діяльності) та підсумкового контролю за формулою:

$$ZO = \frac{RPD + RPK}{K}$$

ZO – загальна оцінка;

RPD - результати поточних досягнень студента

RPK - результати підсумкового контролю

K розподілу з таблиці 4

12. Завдання для самостійної роботи.

Для ефективного засвоєння курсу пропонуються наступні форми самостійної роботи для студентів:

— ознайомлення з основною і додатковою літературою;

- пошук спеціальної літератури, каталогів, статистичної інформації, наукових статей;
- виконання творчого завдання з певної тематики;
- підготовка доповідей і повідомлень для семінарів;
- самостійна підготовка за окремими розділами курсу.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних, семінарських, лабораторних занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за питаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену

Самостійна робота студента передбачає поглиблене розкриття теми, що виноситься на семінарське (практичне) заняття зі складанням мультимедійної презентації чи написанням наукової доповіді.

Завдання для індивідуальної роботи.

Під час вивчення курсу виконуються індивідуальні дослідження за наступними напрямками

- написання і захист наукових доповідей за темою, погодженою з викладачем, який веде лекційні та/або практичні заняття;
- розробка тематичних презентацій;
- підготовка колекцій документів, матеріалів;
- складання термінологічного словника за темами курсу
- розробка кейсів;
- участь у роботі наукового гуртка

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Мікроекономіка» здійснюється на основі виконання індивідуальних завдань-кейсів

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських

заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.:

Таблиця 6

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми

1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами):

Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій.

1 бал нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
  - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів.**

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - 30 балів.

13. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання
1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Мікроекономіка» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про мікроекономіку;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з мікроекономіки;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Мікроекономіка» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті (варіанті тестів).

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Мікроекономіка як наука, її предмет і функції.
2. Еволюція мікроекономічної теорії.
3. Методологія мікроекономіки.
4. Економічна ефективність. Проблема вибору.
5. Економічне моделювання.
6. Мікросистема та її основні характеристики.
7. Кругообіг ресурсів, продуктів і доходів.
8. Поняття потреби, їх види. Економічні блага, їх класифікація.
9. Основи теорії поведінки споживача. Вимоги та умови визначення споживчого вибору.
10. Кардиналістська концепція корисності.
11. Види корисності. Закон спадної граничної корисності.
12. Ординалістська концепція корисності.
13. Гранична норма заміщення.
14. Уподобання споживачів та криві байдужості.
15. Бюджетна лінія, її рівняння та властивості.
16. Оптимум споживача.
17. Реакція споживача на зміну доходу. Крива “дохід-споживання”. Крива і закони Енгеля.
18. Реакція споживача на зміну ціни товару, крива “ціна—споживання” та перехід від неї до кривої попиту.
19. Взаємовплив ефектів доходу і заміщення. Парадокс Гіффена.
20. Утворення споживчого надлишку.
21. Теорія попиту: крива, закон і нецінові детермінанти.
22. Теорія пропозиції: крива, закон і нецінові детермінанти.
23. Механізм формування ринкової ціни. Вплив змін попиту і пропозиції на рівноважну ціну.
24. Державне регулювання цін.

25. Цінова еластичність попиту, види та фактори, що її визначають.
26. Цінова еластичність пропозиції. Вплив фактора часу на цінову еластичність пропозиції.
27. Форми цінової еластичності попиту й пропозиції, їх графічний аналіз.
28. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту.
29. Суть, ознаки, принципи та функції підприємництва.
30. Теорії та моделі підприємництва.
31. Фірма як головна структурна ланка підприємницької діяльності.
32. Організаційно-правові форми підприємництва.
33. Класифікація підприємств за розміром.
34. Нові види підприємницької діяльності.
35. Теорія виробництва. Часові періоди.
36. Технологічна та економічна ефективність виробництва.
37. Поняття та види виробничих функцій.
38. Ізокванта, види ізоквант. Карта ізоквант.
39. Виробництво із одним змінним ресурсом. Закон спадної віддачі.
40. Віддача від масштабу виробництва. Типи віддачі від масштабу виробництва.
41. Теорія витрат виробництва і прибутків.
42. Види витрат виробництва у короткостроковому періоді.
43. Концепція середніх і граничних витрат. Становище фірми на ринку.
44. Доходи фірми. Правило максимізації прибутку.
45. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.
46. Концепція мінімально ефективного розміру підприємства та її практичне значення.
47. Мінімально ефективний розмір підприємства та структура галузі.
48. Ізокоста. Мінімізація витрат. Шлях експансії фірми.
49. Суть та характерні риси досконалої конкуренції.
50. Попит і дохід фірми в умовах чистої конкуренції.
51. Максимізація прибутку в умовах чистої конкуренції: два підходи.
52. Пропозиція фірми в умовах чистої конкуренції у короткостроковому періоді.
53. Рівновага конкурентної фірми у короткостроковому періоді.
54. Пропозиція та рівновага конкурентної фірми у довгостроковому періоді.
55. Характерні риси чистої монополії. Види монополій.
56. Оптимальний план випуску продукції фірми-монополіста.
57. Особливості пропозиції фірми на ринку чистої монополії.
58. Монопольна влада та її ознаки.
59. Цінова дискримінація та умови її здійснення.
60. Економічні наслідки монопольної діяльності.
61. Антимонопольна політика держави.
62. Олігополія, її характерні риси і причини виникнення.
63. Моделі взаємної гри.
64. Моделі послідовної гри.
65. Модель “картель” та “дилема ув’язнених”.
66. Суть та характерні риси монополістичної конкуренції.
67. Оптимізація обсягу продукції фірми в умовах монополістичної конкуренції.
68. Нецінова конкуренція: диференціація, удосконалення продукту і реклама.
69. Особливості формування попиту на фактори виробництва.
70. Зміни у попиті на ресурси та фактори, що на них впливають.

71. Еластичність попиту на фактори виробництва.
72. Оптимальне співвідношення ресурсів.
73. Ринок праці.
74. Види оплати праці в економіці України.
75. Ринок землі. Рента та її види.
76. Ринок капіталу. Інвестиції та їх види.
77. Модель загальної ринкової рівноваги Вальраса. Ефект зворотного зв'язку.
78. Концепція ефективності та рівновага в економіці обміну.
79. Оптимальність у виробництві. Ефективність використання ресурсів.
80. Криві виробничих і споживчих можливостей.
81. Перша та друга теореми економіки добробуту.
82. Критерії оцінки добробуту.
83. Функції суспільного добробуту: Бен-Нера, Неша, Роулза.
84. Права власності та їх структура.
85. Форми трансакційних витрат.
86. Інституційна природа сучасної фірми.
87. Поняття про зовнішні ефекти. Теорема Коуза.
88. Суспільні блага та їх властивості.
89. Роль держави у ринковій економіці.
90. Суспільний вибір.

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

1. Бесєдіна Г. Є. Мікроекономіка: практикум. Харків, 2019. 99 с.
2. Дружиніна В.В. Мікроекономіка: навч. посіб. Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 254 с. Економічна теорія: практикум (тести і задачі): навч. посіб. / за ред. О. Ватаманюка. Львів: Інтелект-Захід, 2021. 374 с.

3. Кравченко О.А. Мікроекономіка: теорія і практика: навч. посіб. Одеса: Астропринт, 2020. 255 с.
4. Оверченко В.І., Мажак З.М., Софій М.І. Мікроекономіка: навч. посіб. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2019. 348 с.
5. Петрушенко Ю.М., Дудкін О.В., Костюченко Н.М. Мікроекономіка: конспект лекцій. Суми, 2019. 206 с.
6. Семюелсон П.А., Нордгауз В.Д. Мікроекономіка. Київ: Основи, 2021. 676 с.
7. Хмель С.М. Мікроекономіка: задачі, вправи, тести: навч. посіб. Харків: ХАІ, 2019. 59 с.
8. Espinola-Arredondo A., Munoz-Garcia F. Intermediate Microeconomic Theory: Tools and Stepby-Step Examples. The MIT Press, 2020. 505 p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

9. Кабінет Міністрів України - www.kmu.gov.ua
10. Верховна Рада України - www.rada.gov.ua
11. Національний банк України - www.bank.gov.ua
12. Державний комітет статистики – www.ukr.stat.gov.ua